

คู่มือปฏิบัติงาน กองสวัสดิการสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

โทร 044-056391-2 www.baankok.go.th

ด้านส่งเสริมและสวัสดิการสังคม

✳️ งานส่งเสริมและสวัสดิการสังคม มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับ

งานด้านส่งเสริมและสวัสดิการสังคม ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความ จำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึงเหมาะสม เป็นธรรม และให้ไป เป็นตามมาตรฐาน ทั้งทางด้าน การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงาน การมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรมและบริการทางสังคม ทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุก ระดับ โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการ

- ศึกษาข้อมูล รวบรวม ประมวล สรุปจัดลำดับความสำคัญปัญหาของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบของปัญหา เพื่อประกอบการวางแผนให้ความช่วยเหลือและการจัดบริการทางสังคม
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการแก้ไขปัญหาการพัฒนาการส่งเสริมความ มั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้อย่างทั่วถึงเหมาะสมเป็นธรรม

ด้านการวางแผน

- วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด
- การจัดเวทีแลกเปลี่ยน การพูดคุยแนะนำปรึกษาหารือถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อช่วยเหลือ และจัดบริการทางสังคม

ด้านการประสานงาน

- ประสานการทำงานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองและส่งเสริม การพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชน
- ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้าง ความเข้าใจ หรือให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

- ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งมีปัญหาในด้านต่างๆ รวมถึงการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานด้านต่างๆ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สนใจ เพื่อให้มีความรู้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนร่วม

ฝ่ายสังคมสงเคราะห์

➤ งานสังคมสงเคราะห์ มีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

งานด้านสังคมสงเคราะห์ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ที่มีปัญหาทางสังคม เช่น เด็กและเยาวชน สตรี คนชรา คนขอทาน ค้ามนุษย์ ผู้ต้องขัง ผู้ป่วยเรื้อรัง คนพิการและทุพพลภาพ และประชาชนทั่วไปที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของตนเองและครอบครัวหรือผู้ตกทุกข์ได้ยากในกรณีต่างๆ อันจะมีผลกระทบต่อสังคมโดยส่วนร่วม การพิจารณาปัญหาและให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือตามหลักการสังคมสงเคราะห์นั้นจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมเป็นธรรมและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการ

- เยี่ยมบ้าน ติดตาม ศึกษาชุมชน และประเมินสภาวะทางสังคมเบื้องต้น เพื่อวินิจฉัยและให้บริการ ทางสังคมแก่กลุ่มเป้าหมายในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม และชุมชน
- การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา คนพิการและผู้ด้อยโอกาส เช่น เบี่ยงชีพ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่พสกาศัย การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนตามอำนาจหน้าที่ เป็นต้น
- ให้บริการการปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟู ป้องกัน คุ้มครอง และพัฒนากลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- รวบรวม ประมวล สรุป จัดลำดับความสำคัญและความรุนแรงของปัญหา รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบของปัญหา เพื่อประกอบการวางแผนให้ความช่วยเหลือ พิทักษ์สิทธิ และพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย
- สสำรวจ รวบรวม การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อประกอบการพัฒนาและวางแผนด้านสังคมสงเคราะห์

ด้านการวางแผน

- วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ โดยร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามนโยบายของ หน่วยงานหรือจัดทำโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ด้านการประสานงาน

- ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด
- ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้าง ความเข้าใจ หรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

- ให้คำแนะนำและให้บริการทางวิชาการแก่บุคคล หน่วยงานและองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางใน การดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม เพื่อพัฒนาความรู้ เทคนิค ทักษะในการ ดำเนินงานและ พัฒนาบริการด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม
- ให้บริการข้อมูล เอกสาร ต ารา สื่อ และคู่มือในรูปแบบต่างๆ เกี่ยวกับงานด้านสังคมสงเคราะห์ งานสวัสดิการสังคมแก่ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน เครือข่ายประชาชน ทัวไปและผู้สนใจ เพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้และเพื่อประโยชน์ในการจัดบริการทางสังคมและการ ให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเปุาหมาย อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ร่วมจัดการฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชนทัวไปเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงาน ด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความ ต้องการของกลุ่มเปุาหมาย

ด้านเด็กและเยาวชน

➤ งานด้านเด็กและเยาวชน มีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

งานด้านเด็กและเยาวชน ซึ่งมีลักษณะงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพเด็ก และเยาวชน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรม ตามความเหมาะสมตามวัย ซึ่งเด็กและเยาวชน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี โดยพิจารณาจัดแบ่งเด็กและเยาวชนออกเป็น 3 กลุ่ม

- กลุ่มที่ 1 เด็กแรกเกิดถึงอายุ 6 ปี
- กลุ่มที่ 2 - เด็กอายุ 7-14 ปี
 - เยาวชนอายุ 15-25 ปี
- กลุ่มที่ 3 กลุ่มพิเศษ

ทั้งนี้เพราะปัญหาและความต้องการ ตลอดจนแนวทางการแก้ไขรวมถึงแนวทางในการ จัดบริการสาธารณะด้านพัฒนาเด็ก และเยาวชนในแต่ละกลุ่มอายุไม่เหมือนกัน จะต้องอาศัยพื้นฐานและความเหมาะสมทางวิธีการ โดยคำนึงถึงศักยภาพของ เด็กและเยาวชน รวมถึงบริบทความพร้อมทางด้านทรัพยากร ท้องถิ่นชุมชนที่มีอยู่ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยมี ลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการ

- รวบรวม ประมวล สรุปจัดลำดับความสำคัญปัญหาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ รวมถึงวิเคราะห์ สาเหตุและ ผลกระทบของปัญหา เพื่อประกอบการวางแผนให้ความช่วยเหลือ
- ส่งเสริมและดำเนินงานสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อน
- สงเคราะห์และให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ถูกครอบครัวทำร้ายร่างกายและจิตใจ

ด้านการวางแผน

- วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการเพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ด้านการประสานงาน

- ประสานการทำงานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิการเด็ก และเยาวชน
- ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลข้อเท็จจริงแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

- ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เด็กและเยาวชนซึ่งมีปัญหาในด้านต่างๆ
- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลที่สนใจเพื่อให้มีความรู้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนร่วม

ฝ่ายพัฒนาชุมชน

➤ งานพัฒนาชุมชน มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับ

งานด้านพัฒนาชุมชน ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ด้านพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งสมดุลและมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับรากฐาน รวมทั้งใน การพัฒนารูปแบบวิธีการพัฒนาชุมชนให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการ

- ศึกษา วิเคราะห์ ด้านพัฒนาชุมชน เพื่อจัดทำแผนสนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนในชุมชน ประเภทต่างๆ รวมถึงแสวงหาและพัฒนาศักยภาพของผู้นำ ชุมชน กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายองค์กรประชาชน
- ศึกษา วิเคราะห์ และส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งสมดุลและ มั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานราก รวมทั้งในการพัฒนารูปแบบวิธีการพัฒนาชุมชนให้มีความเหมาะสมกับ พื้นที่
- ศึกษา วิเคราะห์ ปัญหาสถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาชุมชน เพื่อหาแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาชุมชน และระบบ สารสนเทศชุมชน เพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน ตลอดจนกำหนดแนวทางหรือวางแผนการพัฒนาในทุกระดับ
- เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างความ สมดุลในการพัฒนาชุมชน และความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานรากนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนอย่าง ยั่งยืน
- ส่งเสริมและดำเนินการด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน เพื่อสร้างและ พัฒนาระบบการจัดการความรู้ของชุมชน
- ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์ ตัดสินใจและดำเนินการร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหา ความต้องการของตนเองและชุมชนได้ ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

ด้านการวางแผน

- วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ด้านการประสานงาน

- การประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด
- ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้าง ความเข้าใจ หรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

- ให้คำปรึกษาแนะนำด้านพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สนใจเพื่อให้มีความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนร่วม
- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาชุมชนเพื่อให้บริการแก่ หน่วยงานภาคี การพัฒนาประชาชน ผู้เฒ่า ชุมชน กลุ่ม องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนและชุมชน

ด้านส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสตรี

✳️ งานด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสตรี มีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

งานด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสตรี ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมสตรีให้ มีศักยภาพเพียงพอในทุกด้านที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่าตลอดทุกช่วงอายุ และได้การคุ้มครองจากครอบครัว ชุมชน และสังคม และการปฏิบัติอย่าง เสมอภาคกับชาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการ

- รวบรวม ประมวล สรุปจัดลำดับความสำคัญปัญหาของสตรีในพื้นที่ รวมถึงวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา เพื่อประกอบการวางแผนให้ความช่วยเหลือ
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดกับผู้หญิงอีกทั้งปัญหาเรื่องการ ขาดโอกาสในสังคม ปัญหาความยากจนและปัญหาด้านการไม่มีส่วนร่วมในสังคม
- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสตรี บริบทการพัฒนาสตรีในปัจจุบัน แนวคิด การพัฒนาสตรี

ด้านการวางแผน

- วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด
- การจัดเวทีแลกเปลี่ยน การพูดคุยปรึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

ด้านการประสานงาน

- ประสานการทำงานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพสตรี
- ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

- ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่สตรีในพื้นที่ ซึ่งมีปัญหาในด้านต่างๆ รวมถึงการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานด้านสตรีแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สนใจ เพื่อให้มีความรู้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนร่วม

